

Abonnement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:

"IDJTIHAD," Constantinople

Téléph. St. 865

XXII ème ANNÉE

1927, 1 Février No221

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونتان : سنه لکى ۲۴ لسخه ا

تورکيا ايچون ۲ ، خارج ايچون

۳ ، اعلا کاغذلىسى ۵ ليرادر .

اداره خانه سى :

جمال اوغلنده « اجتهاد نهري »

تلمتون : استانبول ۸۶۵

يکرمى ايکينچى سنه

نومرو ۲۲۱ - ۱ شباط ۹۲۷

کنجلكمزه

ايسته بزده ازاله و العا اولونماسى الزم فقط قطعياً
الزم و بقاسى بزم ايچون مهلك اولان ذهنت بوزنهت در .
کنجلك ايسته يور ، كه « دولت » پيشيرسين ، قوتارسين ، اوكلرينه
قويسون و حتى ممكنه كنديلري چتال وقاشيق استعمالى
زحمتدن بيله آزاده اولسونلر و لقمه لر دخى آغزلرينه
قونسون . تورك اوجاغنده كنجلك محفلنك اشغال
ايتديكى دائريه ، شهه سز ، كنجلك كديمينيله قازاندينى
پارهدن ايجار و يرمه مكدهدر ، شهه سز ، تنوير و تسخين
دخى اوجاق و يا حكومت طرفدن تأمين اولونماقده در .
شوالده تورك اوجاغنده كنجلر محفلنك دولتن و يا
دها عمومى تعبير ايله خارجدن اومدينى و آلماديغندن
دولايى شكائيت ايتديكى استناد و معاونت نهدر ؟

معارف ، تحصيل ، تعليم و تربيه سيستملمرز بو
ذهنتى ازاله ايتك و يرينه نفسه اعتماد ، نفسه استنادايدن
برذهنت يرلشديرمك استقامتى آلاجاقدرد .

(اجتهاد) دهمندرج بولونان (دردمرك منبعه دوغرو)
عنوانلى مقاله مرز مناسبيله ، تعليم و تربيه انجمنى
اعضاي فاضله سندن عونى بك برادرمرذن آلديغ
مكتوبده صوك سنه لرده تربيه و تعليم وجهه مرك ديكشديكى
و آلمان وانكليز مکتبلى پروگراملردن الهام آلدينى
يازيلش و بونك مؤيده سى اولاراق (الملك مکتبلك مفردات
پروغرامى) آدى ۱۲۴ صحيفه لك بر كتاب ايله « ايلك
مکتبلك برنجى دوره درسلرله مخصوص ارتباط جدوللرى »

كچن جمعه كوني ، بك اوغلنده ، قبرستان سوقاغنده ،
كنج خريستيانلر برلكى محفلنده برمسامريه دعوتلى ايدم ؛
يولده ايكي كنيج آشنا دوكتورده راست كلدم ؛ بونلردن برى
قيمتلى منور كنيج دوكتورلرمزدن فخرالدين كريم بكدي
اونلرده اورايه دعوتلى ايديلر فيخرالدين كريم بك مظهر
عثمان بك برادرمرك سربريات عقليه شفلردن و روحانى
اولادلرمزدن در . حسب حال انساننده (اجتهاد) ه يازى
بازمق ايسته يورسده چوق مشغول اولديغنى و باخصوص
صوك كونلرده تورك اوجاغنده تأسيس ايديلان (كنجلر
محفل) رياسته تعيين ايديلش اولديغندن وقتنك بر
قسمنده اوراده كى اجتماعلره رياست ايتك صورتيله صرف
ايتديكى كال تواضع و نزاكتله آكلاتدى صوكره
علاوه ايتدى :

« فقط اومان و كنجلك معاونت كورمير » ديدى .
شهه سز اوجاغك و كنجللك بلكه ديكي وايسته ديكي قادار
كورمه ديكي معاونت ، حكومتدن و هر حالده كنجللك
خارجندن ايدى . بوسوزنى بو اشتكاسنى ايشيدير
ايشتمز ديدم كه : عزيز اولادم بزده ائز ياده موضوع اشتكا
اولان حال سزى بويله بر شكائيت و تظلمده بولوندوران
ذهنت در كنجلك يوكسلمك و آياقده دورمق
ايچون دولت طرفدن ، و يا خود دها عمومى تعبير ايله
خارجدن اوزاتيلمش بر پاياندايه كنديسى محتاج حس
ايدى يورسه بو كنجلك يوقدر .

اطفاً کونددریشدی .

چوق اهمیت ویریر و آلتروویزم یعنی غیر اندیشک روحی اونلره حاکمدر . تربیه بدنییه اهمیت ویریرکن انسانلری پهلوان دکل پهلوانلری انسان یامیانی استهداف ایدر؛ یعنی کوجلو قوتلی و فطین انسانلر ، کندی همت شخصیه - سندن باشقا همت بکله مین آزاد و سرفراز انسانلر یتیشدیرمک ایستر . بزم ده ایسته دیکمز بودر و بو اولمالیدر .

شرق و قتیله بو ذهنیتده دگیش ، بولاتین ذهنیتی لاتین اذکیاسنک ، لانبک افاضلنکده یانا یاقیلا شکایت ایتدیکلری [*] بو ذهنیت بزه لاتین حرشیدن کلدی اسکی شرق :

بر سر هر کنج منه پای خویش
در بطلب از دل دریای خویش .
یعنی هر دینه نك باشنه قوشمه ، کندی دربالکدن اینجی طلبایت» دیردی .

آزادکان قید امل سرفراز اولور

نازایا پسین سپره اوکیم بی نیاز اولور .

و
کیمسه نك لطفنه اولمه طالب :

بدلی جوهر حریتدر .

و
چون تیر هر جا که فقد خویش نخیزد

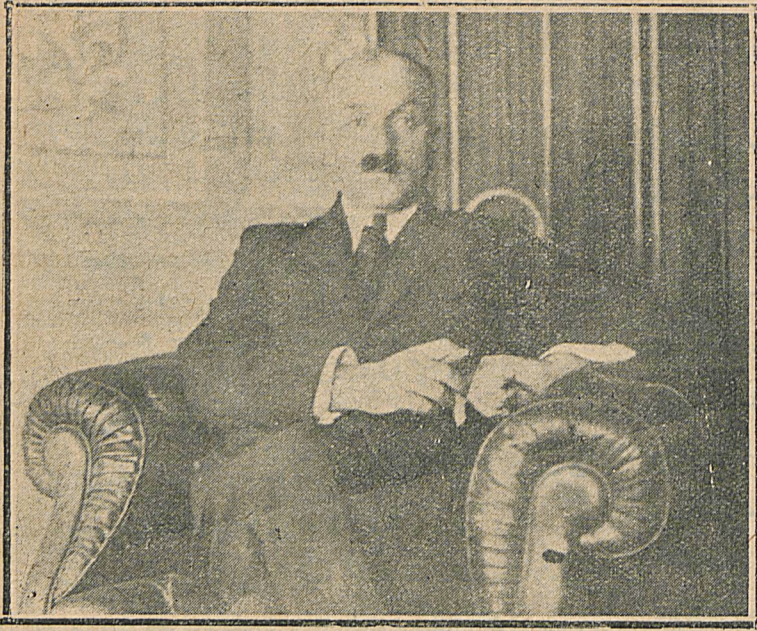
آنکس که ببال دکرانست پریده .

یعنی باشقالرینک نادیده اوجش اولان کیمسه ، اوق کبی دوشدیک یردن قالقاماز «دیردی . شیمدی بزه اولدی، که یالکز کندی کندیلرینه دکل باشقالرینه ده معاونت واستناد - کاهلاق اتمه سی لازم کلن کنجلیکمز حیات و فعالیت اینجون خارجدن معاونت کورمه دیکندن شکایت ایدیور . آق صاحبلمزک بزه ویردیکی امتیاز محزون و استناداً کنجلمزده ، کندی کندیلرندن باشقا کیمسه دن امداد و معاونت بکله مە مە بی اعتیاد اتمه لرینی توصیه ایدرز . فقط بویالکز توصیه ایله حاصل اولاجاق بر مقصد اولمادیغنی بیلیرز .

[*] معارف و کالتی تعلم و تربیه انجمنی طرفندن ترجمه ایتدیرلیکده اولوب Dr. Gustave Le Bon ک اثر معبری اولان (تربیه نك پسیقولوجیسی) عنوانی کتابده بو دردک اوزون شرح و ایضاحی کوروله جک .

فقط موضوع تنقید و یاشکایت اولان بالخاصه پروغرام ویا پروگراملر دکلدر . اصولدر روحدر و بو کون معارف و کالتز تربیه نك روحه آشنا شعورلو ذوات ایله مجهردر . بونی شکرانه مفخرت و اشراح ایله کورمکده یز . بواسطه اتمک کنجلمز طرفندن ده آیینمسی لازمدر . بر آغاج یالکز ایلف جذریه سیله یعنی طوپراق اینجده بولونان اینجه ویا قاین کوکلریله دکل یارقارلی ایله ده تعدی ایدر . کوکلرک و یارقارلرک ، حیات حادثه سنی تکوین و ادامه ده ، اشتراکی لازمدر .

تراموایده کیدرکن بووایدده حسب حال ایدرک دو قنور فخرالدین کریم بک اوغلمزله بک اوغانک قبرستان سوقا غنده کی معظم بنایه ، کنج خریستیانلر برلک نك ملک ی اولان و بو کون لاقلا یوز بیک لیرادن اشاغی اتمه یی معظم کارگیر اوج قتلی بنایه واصل اولدق . بو بنا خریستیانلر کنجلمز جمعیتی طرفندن صابین آلمشدر . بو جمعیت اساساً 1851 ده انکلترده تشکیل ایتدیکدن سوکره آمریقاده توسع ایتشدر . 1924 تاریخنده کی وضعیت احصائیه سینه نظراً آوروپاده ، آسیاده ، آفریقاده ، اوقیانوسیه ده ، جمعاً 9424 شعبه سی واردر . دنیانک قرق اوج مختلف مملکتنده الیوم برمیون بشیوز یکریمی یدی بیک دورتیوز الی دورت اعضاسی واردر . کندیلرینه مخصوص 1395 محفل بناسی انشالیتشدر . و بونلرک مصارفی مجموعی 75.502.131 دولاره یعنی بزم شیمدیکی پاره مزله تقریباً 150 [یوز الی میایون ایرایه بالغ اولمشدر . کنجلمزده ظن ایدرم بوندن داها بلیغ برعبرت لوحه سی عرض اولوناماز . بزم باد هوا دن بنا ، تسخین و تنویر بولان کنجلمزک دولتن آز معاونت کورمکدن شکایت اتمه لرله بولوحه نك مقایسه سی پک تلاش انکیز اولسه کرکدر؛ کنج خریستیانلر جمعیتک برده کنج خریستیان خانلر قسمی واردر؛ اونلرکده چوق شعبه لری و اعضا لری وارسه ده ارکک قسمی قادیار زنکین و متوسع دکلدر . بو جمعیه هر اعتقاد و مذهب اربابی اعضا اولابیلیر . جمعیت تربیه بدنیه و روحیه

احمد هاشم بك

ظن ايمه كه كلدر ، نه ده لاله
آتش دولودر، طوټه يانارسين
قارشيكده شوكلكون پياله..
ايمشدي فضولى بو عاودن،
دوشمشدى بوا كسير ايله بخنون
شعرك سانا آ كلندينى حاله..
ياناوده بو ساغردن ايجنلر
دولودورمش اونكچون شب عشقى
باشدن باشه افغان ايله ناله..
آتش دولودر طوټه يانارسين
قارشيكده شوكلكون پياله..

«قارشيكده شوكلكون پياله» مصراعنده كي كلكون
كه سنك ايكنجى (ك) نى (نون) د ربط ايدن (و)
حرفك بوقدار اوزا تيامه سى سامعه يى رنجيده ايدنيور.
(آن) ك (اون) ك (اين) ك بو قدار تمديد جوازي
چوقدن ذوق سامعه الغا ايتمشدر. بو منظومه ده باشقاهيچ بر
دينه جك يوقدر؛ بوندن يكر مى سناول La Lyre Turque
ادلى شعر مجموعه مزك بر صونه سنى يك زياده خاطره كتير نيور
اوشويله باشلايوردى :

Je suis ivre et ne sais
De quelle liqueur ardente,
Ce vin dont s'enivrait Dante
Tes yeux me l'ont versé.

پياله

يكن نسخه مزدن احمد هاشم بلك
شعر حقنده كي حكملر يى كوستردك ؛
بو كون پياله نك كنديسى قارنار مزه
صوناجنز . بو پياله يى انسان نوش
اينجه دماغنده و دماغنده ولان حس
و حظ شوكله لرله بلكه افاده اولوناييلير :
بومعوى شراب شيمدى يه ذدار ايجان
نيس شرابلردن در، فقط اونلردن فرقى
واردر . فقط آه بو فرق داها بيوك
اولسه يدى . . بن پياله يى باشدن باشه
اوقويجه بويله بر تحسر واشتياق دويدم .
بو شرابده يكي بر طعم اولدينى منكر
دكل ، فقط آه طعم داها قطعى و داها

كسكين اولسه يدى ! بيوك بر قسم اشعارنده ، صاف
و خروشان تورك ديلي يوق . منظوم مقدمه چوق
كوزلدر . اوقويالم .

فقط بزم غير متحرك ، ثابت آرزومزك فعل و حركت
دوغوراجانه قانعز . آنغلو ساقسون كنجلرينك مثالى
كنجلرمزك مثال امتالى اولسون ! بزم انقلابمك
فرانسى انقلاب كبرى اركانك Gouverneur sans
Dieu ni roi شعاريه اكتفا ايمه سى جائز وكافى دكلدر.
فردلرمز ده، معشر مز ده خارجدن معاونت بلكه مه سين،
نه يردن نه كوكدن يارديم اوماق سزين، صرف كندى
قوللرمك وقفامزك قوتيله، سى ونوريله ياشاماق يره نسييمز
اولاجاق ! آنغلو ساقسون كنجلرينك اليوم طقوز بيك
دن فضله اولان شعبه لر ينك بنالردن هيچ برى حكومتلر
طرفندن اهدا اولونما مشدر . بتون بونالر بو كنجلارك
قوللرينك وقفالرينك اجرت سعييله ، محصول سعييله
انشا ويا اشترا اولونمشدر . كنجلكمز جه آينمى اقتضا
ايدن استقامت سالمه وسليمه بودر . آنجاق بودر .

18 كانون ثانى 1927 اجتهاد نهوى

دوقمور عبدالله جودت